

Số: /KH-UBND

Thái Bình, ngày tháng năm 2024

KẾ HOẠCH

Thực hiện chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi trên địa bàn tỉnh Thái Bình giai đoạn 2024 - 2030

Căn cứ Quyết định số 23/QĐ-TTg ngày 07/01/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình hành động quốc gia vì trẻ em giai đoạn 2021 - 2030; Quyết định số 1591/QĐ-TTg ngày 18/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi giai đoạn 2023 - 2030; Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Kế hoạch thực hiện chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi trên địa bàn tỉnh Thái Bình giai đoạn 2024 - 2030, với những nội dung sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Trẻ em được chăm sóc sức khỏe tâm thần, trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi được tiếp cận các dịch vụ hỗ trợ phù hợp nhằm thực hiện các quyền trẻ em, chăm sóc phát triển toàn diện trẻ em.

2. Mục tiêu cụ thể

- Phấn đấu 80% trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em có nguy cơ cao rối loạn sức khỏe tâm thần được tiếp cận các dịch vụ tư vấn, hỗ trợ tâm lý, các dịch vụ xã hội phù hợp tại trường học, cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng.

- Phấn đấu 100% trẻ em mồ côi được chăm sóc thay thế bởi người thân thích, cá nhân, gia đình không phải là người thân thích, được nhận làm con nuôi hoặc được chăm sóc nuôi dưỡng tạm thời, tại các cơ sở trợ giúp xã hội, được tiếp cận các dịch vụ chăm sóc, hỗ trợ phù hợp.

II. ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI

1. Đối tượng

- Trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần và cha mẹ, người nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục trẻ; trẻ em mồ côi.

- Các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan.

2. Thời gian thực hiện Kế hoạch: Từ năm 2024 đến năm 2030.

3. Phạm vi thực hiện: Trên địa bàn tỉnh Thái Bình.

III. CÁC NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP CỦA CHƯƠNG TRÌNH

1. Nghiên cứu, đề xuất sửa đổi, bổ sung và triển khai thực hiện hiệu quả các quy định của pháp luật, chính sách về chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi với các hình thức, mô hình đa dạng, linh hoạt, trong đó chú trọng chăm sóc thay thế cho trẻ em tại gia đình. rà soát, hoàn thiện, bổ sung hoặc xây dựng mới các chính sách, dịch vụ chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ em mồ côi, trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần tại các cơ sở trợ giúp xã hội nuôi dưỡng tập trung và làng trẻ em SOS.

2. Truyền thông nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, gia đình, cộng đồng về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, bảo vệ và chăm sóc trẻ em mồ côi, chú trọng cung cấp các thông tin về quyền trẻ em, kiến thức, kỹ năng cho cha mẹ, người chăm sóc, người nhận chăm sóc thay thế trẻ em, cán bộ, giáo viên trong các cơ sở giáo dục mầm non, phổ thông về chăm sóc sức khỏe tâm thần, chăm sóc, nuôi dưỡng và chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi.

3. Tăng cường đào tạo, tập huấn và các hoạt động nâng cao năng lực, phát triển đội ngũ cán bộ các cấp, các ngành đặc biệt là cán bộ làm công tác chăm sóc, giáo dục, bảo vệ trẻ em, giáo viên, nhất là giáo viên làm công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, giáo sinh sư phạm, đội ngũ cán bộ, nhân viên y tế, nhân viên công tác xã hội tại cơ sở giáo dục, cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em, cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và tại cộng đồng về tư vấn, hỗ trợ, cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần, chăm sóc nuôi dưỡng và chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi.

4. Phát triển các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em toàn diện và liên tục

- Tăng cường các dịch vụ y tế chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em; trong các chương trình, hoạt động chăm sóc sức khỏe ban đầu và khám sức khỏe định kỳ cho trẻ em lồng ghép với việc khám, sàng lọc để phát hiện sớm các rối loạn sức khỏe tâm thần ở trẻ em để khuyến nghị với cha mẹ, người chăm sóc về các biện pháp phòng ngừa, điều trị sớm cho trẻ; củng cố công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh.

- Phát triển dịch vụ hỗ trợ phòng ngừa, phát hiện sớm, tư vấn tham vấn cho trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em có nguy cơ rối loạn tâm thần tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng; xây dựng mạng lưới dịch vụ, kết nối, chuyển tuyến dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em từ cấp xã đến cấp tỉnh; phát triển chương trình tư vấn, hướng dẫn cha mẹ, người chăm sóc trẻ em và trẻ em các kiến thức, kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần.

- Phát triển các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trong trường học; triển khai giáo dục sức khỏe tâm thần cho học sinh; phát triển mạng lưới giáo viên, nhân viên, cộng tác viên có kiến thức, kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần cho học sinh tại các cơ sở giáo dục mầm non và phổ thông.

5. Phát triển dịch vụ hỗ trợ, chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi

- Trẻ em mồ côi được chăm sóc nuôi dưỡng, chăm sóc thay thế phù hợp và tiếp cận các dịch vụ hỗ trợ theo nhu cầu để phát triển toàn diện. Ưu tiên chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi tại gia đình bởi người thân thích, người không thân thích, nhận con nuôi có điều kiện phù hợp cho sự phát triển của trẻ.

- Phát triển mạng lưới dịch vụ tìm gia đình chăm sóc thay thế, tư vấn, hỗ trợ các gia đình về chăm sóc thay thế. Tăng cường dịch vụ công tác xã hội triển khai chăm sóc thay thế trẻ em. Thực hiện các tiêu chuẩn chăm sóc, nuôi dưỡng, cung cấp các dịch vụ cho trẻ em tại các cơ sở trợ giúp xã hội theo quy định pháp luật.

- Tăng cường chuyển trẻ em mồ côi, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt tại cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở nuôi dưỡng trẻ em tập trung về các cá nhân, gia đình chăm sóc thay thế, nhận con nuôi; trợ giúp trẻ hoà nhập cộng đồng.

- Phát động, duy trì phong trào xã hội tham gia chăm sóc, hỗ trợ trẻ em mồ côi, gia đình, cá nhân nhận chăm sóc thay thế, nhận đỡ đầu trẻ em mồ côi.

6. Tăng cường phối hợp liên ngành, xây dựng và thực hiện cơ chế phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức trong việc chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi phù hợp với từng đối tượng.

7. Tăng cường công tác kiểm tra, theo dõi, đánh giá thực hiện Chương trình. Nghiên cứu, khảo sát, đánh giá về tình hình chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, trẻ em mồ côi.

8. Đẩy mạnh xã hội hóa, tăng cường hợp tác quốc tế, vận động mọi nguồn lực xã hội, kinh nghiệm, sáng kiến để chăm sóc sức khỏe tâm thần, chăm sóc trẻ em mồ côi.

IV. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Ngân sách nhà nước bố trí trong dự toán hằng năm của các sở, ngành, đoàn thể và các địa phương; các chương trình mục tiêu quốc gia, các chương trình, dự án, đề án liên quan khác theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước.

2. Nguồn tài trợ của các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước theo quy định của pháp luật và huy động, cộng đồng, các nguồn hợp pháp khác.

3. Các sở, ngành, đoàn thể tỉnh, các địa phương căn cứ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn có trách nhiệm chỉ đạo, lập dự toán ngân sách hằng năm để thực hiện các mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ, giải pháp của Kế hoạch.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

- Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành, đơn vị, địa phương tổ chức triển khai, hướng dẫn thực hiện Chương trình trên địa bàn tỉnh.

- Nghiên cứu, đề xuất với cơ quan có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung pháp luật, chính sách, dịch vụ về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em và chăm sóc trẻ em mồ côi tại các cơ sở trợ giúp xã hội và tại cộng đồng.

- Truyền thông về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi cho cha mẹ, người chăm sóc, người nhận chăm sóc thay thế trẻ em, người làm công tác trẻ em, giáo sinh sư phạm các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng. Hướng dẫn thực hiện các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc thay thế cho trẻ em mồ côi, trẻ em không nơi nương tựa tại cộng đồng, cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và theo chức năng nhiệm vụ được giao.

- Nâng cao năng lực, phát triển đội ngũ cán bộ làm công tác trẻ em ở các cấp, các ngành, nhân viên công tác xã hội, công tác viên xã hội về tư vấn, hỗ trợ, cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần, chăm sóc nuôi dưỡng và chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi; nâng cao năng lực cho cha mẹ, người chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ có vấn đề về sức khỏe tâm thần tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng. Học tập, chia sẻ kinh nghiệm triển khai thực hiện Chương trình, cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần, chăm sóc trẻ em mồ côi. Phối hợp với các sở, ngành, địa phương trong hoạt động truyền thông, nâng cao năng lực thuộc nhiệm vụ của các sở, ngành, địa phương.

- Phát triển dịch vụ hỗ trợ phòng ngừa, phát hiện sớm, tư vấn, tham vấn cho trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em có nguy cơ rối loạn tâm thần tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng; xây dựng và phát triển mạng lưới dịch vụ và kết nối, chuyển tuyến dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em; triển khai chương trình tư vấn, hướng dẫn cho cha mẹ, người chăm sóc trẻ em và trẻ em về các kiến thức, kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần.

- Kiểm tra, theo dõi, đánh giá thực hiện Chương trình. Nghiên cứu, khảo sát, thu thập số liệu, đánh giá về tình hình chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, trẻ em mồ côi thuộc chức năng, nhiệm vụ được giao. Phối hợp tổ chức sơ kết, tổng kết Chương trình, báo cáo Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Ủy ban nhân dân tỉnh hàng năm và giai đoạn theo quy định.

2. Sở Y tế

- Chủ trì chỉ đạo triển khai củng cố công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh; hướng dẫn lồng ghép việc khám, sàng lọc, phát hiện sớm vấn đề sức khỏe tâm thần của trẻ em với các chương trình, hoạt động chăm sóc sức khỏe ban đầu, khám sức khỏe định kỳ cho trẻ em để phát hiện sớm và tư vấn, khuyến nghị về các biện pháp phòng ngừa, điều trị sớm cho trẻ; phát triển hệ thống dịch vụ y tế chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em; hướng dẫn chuyên môn về phát hiện sớm, chẩn đoán, điều trị và phục hồi chức năng cho trẻ em có nguy cơ và có rối loạn tâm thần; nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ, nhân viên y tế trong cơ sở y tế/cơ sở giáo dục, công tác viên y tế, công tác viên dân số về chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em.

- Truyền thông, tư vấn nâng cao nhận thức về chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em có nguy cơ hoặc có vấn đề về sức khỏe tâm thần và cha mẹ, người chăm sóc trẻ khi đến khám, điều trị tại cơ sở y tế.

- Phối hợp với các cơ quan, tổ chức trong việc chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em. Kiểm tra, giám sát các đơn vị, cơ sở của ngành y tế trong việc thực hiện nội dung được giao tại Kế hoạch. Nghiên cứu, khảo sát, đánh giá về sức khỏe tâm thần của trẻ em, tình hình chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em trong hệ thống cơ sở y tế; nghiên cứu đề xuất sáng kiến, chia sẻ kinh nghiệm về chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em.

3. Sở Giáo dục và Đào tạo

- Chủ trì triển khai công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, học sinh trong trường học; triển khai giáo dục sức khỏe tâm thần cho trẻ em, học sinh, dịch vụ công tác xã hội trong trường học; lồng ghép chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em trong các chương trình giáo dục kỹ năng sống cho trẻ em, học sinh của các cơ sở giáo dục; hướng dẫn công tác chăm sóc, phục hồi khả năng học tập và học nghề cho học sinh có vấn đề sức khỏe tâm thần; hỗ trợ về giáo dục đối với trẻ em mồ côi; phát triển mạng lưới giáo viên, nhân viên, cộng tác viên có kiến thức, kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần cho học sinh tại các cơ sở giáo dục mầm non và phổ thông.

- Phối hợp với cha mẹ học sinh trong công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, học sinh. Kiểm tra, giám sát các đơn vị, cơ sở giáo dục trong việc thực hiện nội dung được giao tại Kế hoạch.

4. Sở Tư pháp hướng dẫn, triển khai thực hiện chăm sóc thay thế bằng hình thức nhận con nuôi cho trẻ em mồ côi, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt theo quy định của pháp luật.

5. Sở Tài chính có trách nhiệm tham mưu, bố trí, hướng dẫn sử dụng kinh phí để triển khai Chương trình theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước.

6. Sở Thông tin Truyền thông tăng cường chỉ đạo, hướng dẫn và thực hiện công tác truyền thông trên các kênh và phương tiện thông tin đại chúng trên địa bàn toàn tỉnh về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi.

7. Các sở, ngành có liên quan theo chức năng, nhiệm vụ được giao có trách nhiệm tổ chức triển khai thực hiện Chương trình.

8. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh, Hội Chữ thập đỏ, Hội Bảo trợ Người khuyết tật và Bảo vệ quyền trẻ em và các tổ chức thành viên của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức xã hội trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ của mình chủ động tham gia thực hiện Chương trình.

9. Ủy ban nhân dân huyện, thành phố có trách nhiệm

- Xây dựng Kế hoạch và tổ chức triển khai thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp, mục tiêu của Chương trình tại địa phương phù hợp với điều kiện địa phương.

- Hằng năm có kế hoạch, ưu tiên bố trí nguồn lực, nhân lực của địa phương, đẩy mạnh xã hội hóa để thực hiện Chương trình theo đúng quy định của pháp luật.

- Huy động nguồn lực triển khai Kế hoạch tại địa phương; lồng ghép việc thực hiện có hiệu quả Kế hoạch này với các chương trình, kế hoạch khác có liên quan tại địa phương.

- Kiểm tra, giám sát việc thực hiện Chương trình. Định kỳ, hằng năm, đột xuất báo cáo số liệu, tình hình chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, trẻ em mồ côi, kết quả thực hiện Chương trình về Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

10. Chế độ báo cáo

Các sở, ngành liên quan; Ủy ban nhân dân huyện, thành phố có trách nhiệm báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch định kỳ, hằng năm về Sở Lao động - Thương binh và Xã hội để tổng hợp báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh và các cơ quan Trung ương theo quy định.

Nhận Kế hoạch này, yêu cầu các cơ quan, đơn vị, địa phương căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao tổ chức triển khai thực hiện. Trong quá trình thực hiện nếu có khó khăn, vướng mắc kịp thời báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh (qua Sở Lao động - Thương binh và Xã hội) để xem xét, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Bộ Lao động - TB&XH;
- Chủ tịch, các PCT UBND tỉnh;
- Các sở, ngành, đoàn thể tỉnh liên quan;
- Lãnh đạo VP UBND tỉnh;
- UBND huyện, thành phố;
- Lưu: VT, KGVX.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Trần Thị Bích Hằng